

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203975
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8320203975.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Marianny Hirkovej v sporovej veci žalobcov: 1/ B. Q., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom X. XXXX, XXX XX W., zomrelého dňa XX.XX.XXXX, 2/ U. Q., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX, XXX XX W., proti žalovanej Q. Q., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XXX, XXX XX W., právne zastúpená Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, IČO: 51 913 984, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Humenné, č.k. 6C/59/2020-91 zo dňa 12. júla 2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie.

II. Žalovanej priznáva proti žalobkyňi 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „I. Konanie žalobcu v 1. rade B. Q. proti žalovanej Q. Q. zastavuje.

II. Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade právo na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 63 ods. 1, 2, 3, § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia podali dňa 26.11.2020 žalobu o určenie vlastníckeho práva k špecifikovaným parcelám. V priebehu konania dňa XX.XX.XXXX zomrel žalobca 1/. Dedičské konanie po ňom je prejednávané notárkou X.. H. O. a na súde prvej inštancie je vedené pod sp. zn. 10D/280/2022. Konajúca notárka na požiadanie uviedla, že po predbežnom vyšetrení bolo zistené, že jedinou dedičkou je manželka poručiteľa U. Q., rod. V..

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca 1/ zomrel dňa XX.XX.XXXX a jedinou dedičkou po ňom je jeho manželka U. Q., rod. V., ktorá vystupuje v konaní ako žalobkyňa 2/. Ide o majetkový spor, v ktorom je možné pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve, lebo jediná dedička po poručiteľovi už v konaní vystupuje ako žalobkyňa 2/, preto konanie žalobcu 1/ B. Q. proti žalovanej zastavil.

5. O trovách konania rozhodol tak, že v danom prípade konanie žalobcu 1/ bolo zastavené a z procesného hľadiska by mala žalovaná nárok na náhradu trov konania. Náhrada trov jej však nemohla byť priznaná, lebo žalobca 1/ zomrel a stratil tak procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania. Z toho dôvodu žalovanej vo vzťahu k tomuto nebohému účastníkovi konania nemohla byť náhrada trov konania priznaná.

6. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa 2/, a to proti výroku I.. Uviedla, že je jej známe, že súd nemôže pokračovať s nebohým, ale z uznesenia jej nie je zrejmé, či nejde o zastavenie nároku na podiel po jej nebohom manželovi. Povaha sporu je taká, že je nutnosť vo veci pojednávať, nakoľko sú účastníci vo vyššom veku a so zlým zdravotným stavom. Poukázala na to, že sporné pozemky s manželom kúpila, o čom svedčí kúpno-predajná zmluva zo dňa XX.XX.XXXX a registrovaná dňa XX.XX.XXXX na B. K. v Z., ku ktorej bol vytvorený geometrický plán a následne bola zapísaná ako majetková podstata. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, ako bolo podané v žalobe na súde prvej inštancie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu vyjadrila tak, že ho považuje za zmätočné a neodôvodnené. Dôvody o ktoré opiera svoje odvolanie podľa jej názoru nemajú žiadnu oporu v platnej právnej úprave. Napadnuté uznesenie považuje za vecne správne, tak po stránke skutkovej, ako aj po stránke právnej. Konajúci súd podľa jej názoru postupoval správne a inak ani v zmysle platnej právnej úpravy ani postupovať nemohol. Na základe uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd uznesenie ako vecne správne potvrdil. Zároveň si uplatnila právo na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobkyňa 2/ sa k podanému vyjadreniu žalovanej nevyjadrila.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne 2/ nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobkyňa 2/ namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.).

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. Podľa § 61 C.s.p., procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

14. Podľa § 62 C.s.p., ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

15. Podľa § 161 ods. 1, 2 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

16. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že v predmetnom prípade bola podaná žaloba na súde prvej inštancie dňa 26.11.2020, pričom v priebehu prvoinštančného konania dňa XX.XX.XXXX zomrel žalobca 1/.

17. Spôsobilosť mať práva a povinnosti (právna subjektivita) u fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou. Ak smrť fyzickej osoby (strany sporu) nastane v priebehu sporového konania (t.j. do právoplatného skončenia veci), do úvahy prichádza buď zastavenie konania alebo pokračovanie v konaní s právnym nástupcom, resp. právnymi nástupcami. Zastavenie konania prichádza do úvahy

najmä v prípadoch iných ako majetkových sporov (ustanovenie § 63 ods. 2 C.s.p. a contrario). Osobitná situácia nastáva v prípade, ak predmet konania tvorí tzv. majetkový spor.

18. Civilný sporový poriadok neuvádza legálnu definíciu majetkového sporu, dokonca neexistuje ani legálna definícia majetku, použiteľná pre celý právny poriadok Slovenskej republiky. Treba teda vychádzať z toho, že majetok predstavujú aktíva a pasíva oceneľné peniazmi. Majetkovým sporom tak budú predovšetkým spory, predmetom ktorých bude plnenie a spory, predmetom ktorých bude subjektívne právo oceneľné alebo vyjadriteľné v peniazoch. Za majetkový spor tak treba považovať i všetky určovacie spory, predmetom ktorých bude peniazmi oceneľné súkromné subjektívne právo sporových strán (typickým príkladom sú spory o určenie vlastníckeho práva). V takýchto prípadoch súd obligatórne v konaní pokračuje s definovanými subjektmi, predovšetkým s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť o ktorú v konaní ide.

19. V predmetnom prípade odvolací súd z Informačného centra R. súdu Z. zistil, že dedičské konanie vedené po poručiťovi bolo právoplatne skončené (rozhodnutie zo dňa 09.08.2022), ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva jednej dedičke, a to U. Q., rod. V., teda žalobkyňi 2/. Bolo teda preukázané, že ten o koho právach sa má jednať zomrel počas prvoinštančného konania, pričom do jeho práv a povinností vstúpila manželka poručiťeľa, žalovaná 2/.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď v konaní pokračoval s jedinou dedičkou po žalobcovi 1/, a to žalovanou 2/. Žalobkyňa 2/ vstúpila do práva a povinností žalobcu 1/ ku dňu jeho smrti, preto na ňu prešlo aj právo, ktoré si žalobca 1/ uplatňoval v tomto konaní, preto odvolacie námietky žalobkyne 2/ vyhodnotil ako nedôvodné.

21. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol správne aj o súvisiacom výroku o trovách konania medzi žalovanou a žalobcom 1/.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. a v súvisiacom výroku II. ako vecne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., tak že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalobkyňi 2/ v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 C.s.p..

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).